

Politika és gazdasági élet.

Írta: Dr. Bud János ny. miniszter, orsz. gyűl. képviselő.

Nem fogadom el azt a tényállást, hogy ma a gazdasági élet irányítja a politikát. A békekötések óta, sajnos, minden megfordítva történik: a politika irányítja a gazdasági életet és nem akar tudomást venni a gazdasági élet követelményeiről. És itt van a hiba forrása, ezt kell kiküszöbölni, ha a mai helyzetet meg akarjuk oldani.

A világgazdasági konferencia összeülése is amellet tanuskodik, hogy a politikán keresztül kell azokat a hibákat eltüntetni, amelyek ezt a gazdasági válságot előidézték, mert a gazdasági élet tehetetlenül áll azokkal a politikai alakulásokkal szemben, amelyek megbolygatták Európa és a világ békéjét.

Az idők mindennél jobban bebizonyították, hogy a gazdasági életnek forrása a bizalom és ez nagyobb erő, mint az arany, mert ez csak azután következik. Ha a bizalom megrendül, összeomlik az egész gazdasági élet. Ne azt kutatassák, hogy mik az okai a világgazdasági válságnak. Kétszáznál több elmélet van, erre nincs szükség, de legyen meg a bátorság, hogy a kérdések megoldásához hozzányuljanak.

Sokan azt hitték, hogy az inflációnak egyszerű megszüntetésével és a valuta rendezésével helyre lehet állítani az egyensúlyt. Ez szép föltevés volt, de valljuk meg őszintén: az élet rácsafolt. Mert csak egyetlen helyen keresték a kérdések megoldását. Pedig ott vannak a rezidiumok tömegei, amelyek ma, mint hiba-források ültetik át hatásukat az egész gazdasági, társadalmi és politikai életbe. Ott vannak a költségvetések, ott vannak azon tények, amelyek az árakat kivételes alapon alakították ki; ott vannak a háború következtében megnövekedett szükségletek, a visszacsökkentet termelés, a hitelkiterjesztések, az arany értékének megváltoztatása, az ez alapon történt áralakulások, a másik oldalon az organizálás révén az adott helyzetnek megrögzítése: ezek azok az organikus hibaforrások, amelyek a mai gazdasági helyzetben érvényesülnek, s amelyeknek kikapcsolása nélkül, tulajdonképpen, a megoldást megtalálni nem lehet. Csak egy-két példát idézek. Vegyük az állami költségvetéseket. Az egyik oldalon látjuk a lefaragásokat, ezekben a pénzügyminiszterek mindenütt ott vannak a határon, esetleg nem képesek tovább menni. A másik oldalon, ugyanakkor, — a legnagyobb ellenmondás — mindegyik kénytelen adókat emelni, újabb és újabb terheket róni a népességre. Ez mutatja legjobban azt az organikus hibát, amely a világgazdaságban van és amely lehetetlenné teszi a helyzetet.

Élet-halál harc van tulajdonképpen, amely a társadalmat az

egész vonalon szembeállítja, mert végeredményben, az összes rétegek érzik ezt a súlyos helyzetet anélkül, hogy a kibontakozást meg lehetne találni. Ugyanez a tétel érvényesül az adósságok kérdésénél is és így mehetnék tovább, egy rövid újságcikk kerete azonban nem engedi meg, hogy részletekbe bocsátkozzam. De összefoglalom gondolatomat egy mondatba: a mai bajok mind onnan származnak, hogy a helyzet telítve van ilyen organikus hibákkal és ezekből az organikus hibákból, amelyeket megállapíthatunk a gazdasági élet minden területén, a monetáris helyzettől kezdve egészen a kartellekig, a vámpolitikáig és így tovább, olyan ellentétek származnak, melyeket kiegyenlíteni nem lehet.

Ha ezeket közös nevezőre hozzuk, s ha ezekhez még hozzá-

vesszük azokat a monetáris kísérleteket is, amelyek az aranystandard helyett a devizára épített valutát teremtették meg, ahol sok fiktív tőke érvényesül, akkor elmondhatjuk, hogy a gazdasági és társadalmi élet telítve van csökkent értékekkel, amelyek a következtetések és tartozások minden oldalán föllelhetők. Mert követelésekből és tartozásokból áll az egész gazdasági élet az államtól kezdve az utolsó gazdasági egyedig. Ezek a csökkent értékek akarnak teljes értékké válni és ehhez mereven ragaszkodnak, és nem látják be, hogy a gazdasági élet ezt nem bírja el. Már pedig, ha ezt a kérdést nem tudják megoldani, akkor ebből összeomlás következik, amely megtámadja a mai gazdasági és társadalmi rendet.

Nem jobb-e belátni a hibákat és végeredményben, a helyes értéket visszaállítva, mindent, ami hibaforrás, közömbösíteni és újra megindítani az egész vonalon a gazdasági és pénzügyi életet?

Pályaválasztás.

A középiskolából kikerült ifjúság elé nagy kérdőjelként mered a pályaválasztás. Ilyenkor ül össze a család, meghalgtják az ismerősök és jóbarátok véleményét, azután előveszik a legjobban érdekelt felet: a középiskolát végzett diákot is, hogy megtudják, mit szól az öregek „ítéletéhez”, ami végeredményben egész jövőjét és életét dönti el. A régi jó békevilágban, no meg még a háború után is egy ideig ez volt az általános szokás. Napokig, sőt hetekig tartott, amíg dülöre jutottak, mert alaposan meg kellett rágni minden tanácsot. Figyelembe vették a jelölt egyéni hajlandóságát, a rokonság összeköttetéseit és azokat a szálakat, amelyek körülbelül meghatározták boldogulásának körülményeit.

Az utóbbi időben azonban megváltozott a helyzet. A munkanélküliség és az általános műveltség rohamos növekedése annyira zsúfolta tette a középosztály fiainak megszokott pályáit, hogy ma már nem segít a legnagyobb összeköttetés sem és az okleveles ifjúság igen nagy hányada évek óta kénytelen enni az el-tartottság keserű kenyérét. Ilyen körülmények között vajmi nehéz sőt a lehetetlenséggel határos tanácsot adni az életbe kikerülő ifjúságnak, mert a legalaposabb és a legésszerűbb kilátás is felborulhat máról holnapra.

Dehát nincs olyan helyzet, amiből ne volna kivetendő út. Ha tanácsot kell adnunk, csakis a régi kipróbált eszközöket ajánlhatjuk. Hallgassuk meg az öre-

geket, rájuk meg jól az utolsó szög, amit mondanak és — ha az ifjú hajlandósága is megvan — induljunk el bátran, mert a téltenség csak halált jelent. Mindenkinek el kell kezdeni élete kialakításának munkáját. Halgassunk a tapasztaltabbakra és egyeztessük össze ösztönünkkel azt, amit így megtudtunk. Az első sikertelenség ne kedvetlenítsen el. Örökké nem maradhat így a világ sora és egyszer csak ránk is virradnak jobb napok.

A szülő gondját még növeli az a körülmény is, hogy ma már nemcsak a fiú — hanem a leány gyermek pályaválasztása is súlyosan esik a latba. A trianoni években nem lehet arra számítani, hogy a leány férjhez megy és ezzel el is dől élete sora, mert éppen az elhelyezkedési nehézségek miatt igen sok férfi nem jut olyan állásba, hogy családot alapíthassa. Az aggregények számának növekedésével arányban áll a pártában maradt nők száma is, kik viszont a saját keresetükre vannak utalva és így elzárják az utat a férfiak elől. Áldatlan állapot ez. A nő férjhezmenési lehetőségét ugyanis nem kis százalékban éppen a hivatalban dolgozó nő okozza. Józan fejével nem lehet szót emelni a tisztességes eszközzel kenyérkereső nő ellen és csak az általános gazdasági helyzet javulásától várhatjuk, hogy e tekintetben maga az élet orvosolja szerencsésen a társadalmi berendezettségünknek ezt a fonákságát.

Mindenki érzi, hogy átmeneti időket élünk és a fordulatnak el kell következnie, mert ellenkező esetben elpusztulunk valamennyien. Hasonló a sorsa a nyugati országok gyermekeinek is, legfeljebb árnyalatú különbséget lehet felfedezni köztünk, de ami ma még a jövőre szól, holnap esetleg a kárunkat jelenti. Ha elernyédnénk és nem reménykednénk, ölbe tett kézzel kellene várnunk a holnapot és a csufos halált, ami ellenkezik az emberi természettel és különösen a magyarság lelki világával, amely éppen a legválságosabb pillanatokban és a leginségesebb napokban szokta csodálatos ösztönével megérezni és megtalálni azt az utat, amely boldoguláshoz vezet. Ezek a gondolatok irányítsanak bennünket akkor is, amikor a jövő nemzedék elhelyezkedésének kényes és roppant fontos kérdésében kell tanácsot adnunk.

A „MUNKA” TÁRCÁJA

A tűzbolond.

Rendes nevén Muhoray Ábrisanak hívták. Kurtanemesi családból származott és az egész életét semmibe vette. Mindentől és mindenkitől bolondot csinált s amellet olyan fájdalmas arccal járkált a világban, hogy sokszor ismeretlenek is megszólították az utcán. A mult nyár elején megállította egy öreg, kendős néni:

— Mi a baja, szegény ember? Segíthetnék tán valamivel?

— Ha talán... lehetne... — válaszolta szomorú arccal.

— Kérem, nagyon szívesen... Mire volna szüksége?

— Óh, csekélység az egész... Három-négyezer pengő kellene, mert nem tudom, miből fedezzem a nyaralási költségeimet...

— Az irtalmas szamaritánus felháborodva bámult rá néhány pillanattig és csak ennyit tudott kinyögni:

— Nahát!... Nézz meg az ember!...

Ábris ezzel nem sokat törődött, mert addigra már látó és hallótávolságon kívül volt.

Ábris papája életének nagy részét arra fordította, hogy embert faragjon a fiából és tréfás kedvét elvegye. Néhány, alkalmas időben elhelyezett pofon rövid időre, egy-két órára komollyá tette, de aztán minden folytatódott a régiben.

Amikor jól-rosszul elvégezte az egyetem, a családi összeköttetések, meg a

sok protekció révén benyomták valamelyik magasabb hivatalba díjtalan segéd-foglalmazó jelöltnek. Vidám napok virradtak arra a szobára, melyben az állam székét koptatta. Kifogyhatatlan volt humoros ötletek termeléséből. Főnöke, egy öreg, töpörödött bácsika, szabadjárá engedte alárendeltjeit, keveset törődött velük. Egész figyelme arra tömörült, hogy a kiszabott munkát mindenki rendesen elvégezze. Ábris hamarosan kitanulta az öreg gyengéit s ettől kezdve kilenc óra helyett tízenegykor járt be.

Egy alkalommal hivatalvizsgálat volt s kiderült, hogy Ábris állandóan későn jár be. Kartársai kárörvendően várták a felelősségrevonás pillanatát s ez nem is váratott magára sokáig. A tanácsos ur összehívta az iroda egész személyzetét s a nagy nyilvánosság előtt támadt a kötelességmulasztó fiatalemberre:

— Kéhem, Muhoray uh, ugy éhtesültem, hogy ön állandóan két órával később jár be...

Ábris lesújtó pillantással büntette kajánul vigyorgó barátait, akik azt hitték, hogy most végre elégtételt kapnak ök is a sok bosszantásért és vaskos tréfáért. Örömről azonban korai volt, mert a vádlott azonnal kivágta magát, eképen szólva:

— Igenis tanácsos ur, de ezzel szemben két órával korábban megyek haza!...

A tanácsos ur egy pillanattig meg-hökkenne nézett Ábrisra.

— Jaaa? — nyujtotta el hosszan. — Az máh más!... Akkoh hendben van!...

Nagynehezen kibőjtölte a kinevezéseket s lassanként valóságos segédfogal-

mazó lett. Az öreg Muhoray komoly beszédre fogta a fiát.

— Nézd, jó állásod, rendes jövedelmed van, most már igazán gondolhatnál a családalapításra!

— Nekem nem sürgős! — ellenkezett Ábris.

— De nem addig van az!... Neked nem sürgős, de nekem igen!... Én még a térdemen akarom lovagoltatni az unokáimat!... Már ki is néztem a neked való pártit!

— Ugy? — cizráta Ábris — Szabad nekem is tudnom, ki volna a boldog jövődöbelim?

— A Pákozdy Böske!

— Kicsoda? — Hüledezett az iljabb Muhoray.

— Pákozdy Böske!

— Ja, vagy ugy!... A Pákozdy Böske!... Nem ismerem!

— Hogyne ismernéd! Birtokos szomszédunk az apja... Csak ismered a Pákozdy Miskát?

— Ismerem! Az öreg Pákozdy fia.

— Na látod! Annak a lánya épen hozzád illenék.

— Ha ugy gondolod... — felelte bizonytalanul Ábris.

— Ma reggel kaptam Miska szomszédtól levelet. Jövő vasárnap felhozza a leányát Pestre. Délután nálunk lesznek. Tedd magad szabadá... Illenék, hogy egy kissé összeemelegedjete!

— Rendben van! — adta áldását Ábris a tervre.

Megjött a vészterhes vasárnap és megjöttek a vendégek is. Pákozdy Miska

Hírek és különféle

Személyi hír. Dr. Förster Kálmán polgármester nejevel f. hó 3-án 4 heti szabadságra a felvidékre távozott. Helyettese: Horváth László tanácsnok.

Kinevezés. Dr. Szentgyörgyi Zoltán p. ü. titkár, adóhivatali főnök a júliusi előléptetések kapcsán pénzügyi tanácsossá nevezetett ki.

Esküvő. Julius 2-án Budapesten a Jáki kápolnában eskütek örök hűséget Schubert Magda urleány és királyfalvi Kraft Aladár bányaig. titkár, lapunk munkatársa. — A fényes esküvőn a Zorkóczy, Kraft és Kemény családokon kívül még sok jóbarát, tisztelő jelent meg; városunkból többek között a cserkészek küldöttsége is ott volt. — A menyasszony részéről dr. Schubert Vilmos orvos, a vőlegény részéről Martiny Károly főmérnök voltak a tanúk. — Meglepetésül szánt művészi orgonajátékot produkált Székely Nuszbeek Sándor kir. főügyész, míg Székely Nuszbeek Mária bájos hangján Ave Mariát énekelt. — Az esketők lelkész szép beszéde után szerencsekívánatok özöne hullott az új pár felé, akiket a templomból kijövet a Budapesten időző Bányáiparos dalkörünk köszöntött a könnyeket fakasztó Bányász-himnusszal, Vilezsál Richárd karmester vezetésével. — Csütörtökön este a fél 9 órai vonattal hazaérkező új házaspárt a bányadalárda, a cserkészek, jóbarátok fogadták és köszöntötték dallal, virággal, jókívánságokkal, melyekhez mi is csatlakozunk szerkesztőségünk nevében.

Távozás. A somoskősfalui fővámhiv. kirendeltség vezetőjét Tarr Lajost, lapunk munkatársát, akit Budapestre helyeztek, f. hó 2-án búcsúztatták barátai, tisztelői, akik közül 44-en jelentek meg a banketten. — Kartársai nevében Migály vámszakki főtiszt, a község és barátok nevében Csuha főjegyző, a frontharcosok nevében Vladimir Gyula áll. tanító, lev. főoktató búcsúztatta a főtitkárát és tisztelőket szerzett hét évi ittléte alatt felelős és nehéz munkakörében. — A távozó hivatalfőnök meghatva mondott köszönetet a feléje áradó szeretet mindig tapasztalt megnyilatkozásaira, fájó szívvel mond istenhözszódot a melegsívű tisztelők, barátoknak, a fenséges szép vidéknek, a gyakori viszontlátás reményében.

Halálozás. Komka Rezső ny. m. v. segédtest 61 éves korában agyvérzésben hirtelen meghalt. Temetése f. hó 7-én d. u. volt nagy részvét mellett.

Halálozás. Banos Jenő városi kézbesítő-tűzoltó hosszú betegség után f. hó 3-án a bányakórházban meghalt 45 éves korában. Temetése, melyet a város rendezett, nagy részvét mellett f. hó 5-én volt. Özvegye és 6 árva maradt a korán elköltözött közalkalmazottnak.

bemutatta a lányát. Elég szép, szemrevaló fehérrép volt, de megelőzte vagy husz évvel a mai modern kort. Haja vörös volt. Nem bronzvörös, vagy barnavörös, hanem ríktó lángvörös. Fáj az ember szemének, ha ránézett. Ábrisanak egy szempillantás alatt elmúlt a jókedve. Egy pillanatra elbagyta a hidegvérre is. Osszerázkódott. Lelki szeme előtt borzalmas kép vonult el. A nagypapa térdén lángvörös haju unokák lovagoltak...

Lassanként azonban urrá lett felette a józan ész. Nem sok idő kellett hozzá, hogy kitaláljon valami furcsaságot, amivel örökre lehetetlenné tegye a tervezett családi kapcsolatot.

Vonatottan indult meg a társalgás. Ábris néha-néha fel-felröppentett egy-egy szellemi rakétát, de hangulatot ezzel sem tudott teremteni. Teste, lelke unta a kellemetlen játékok. Fogta magát és elszaladt a legközelebbi nyilvános telefonállomáshoz. Aztán, mint akinek rendben van a szénája, nyugodtan visszaült a szalonba.

Néhány perccel később nagy riadalom támadt az utcákon. Tűzoltók véssze szírénjára bugott s a láma éppen a Muhorayék háza előtt nőtt legnagyobb. Egyszerre hangos kopogás hallatszott a vendéglátó lakás ajtaján. Az öreg Muhoray kirohant.

— Hol a tűz? — kérdezte egy erélyes hang.

— Tűz? — csodálkozott az öreg.

— Telefonjelentést kaptunk, hogy

Templomszentelés lesz f. hó 30-án Zagyvapálfalván. A szép templomot Pájer János püsp. helynök fogja felszentelni.

Ózdiak Salgótarjánban. Kedves napot szerzett az ózdi Evangélikus Enekkar a salgótarjáni gyülekezetnek június 29-én, amikor is Joob Sándor és neje, valamint Orbán Lajos segédlelkész vezetésével átrándult salgótarjánba és megtekintvén a város nevezetességeit, egyúttal lelki szolgálatot is teljesített. Délután 5 órára a teljesen megtelt templomba sorakoztak fel a salgótarjáni hívek, hogy meghallgassák az ózdiak vallástételét és hitelesítő szolgálatát. A vallásos est során az Erős várunk után Sztrókay Dániel mondott oltári imát, majd Joob Sándor vezetésével a karének működött közre és már első megnyilatkozásával is teljesen meghódította a hallgatóságot. Sajbán Jolán nagyhatású szavalata után ismét a karének ringatta áhítatba a híveket, majd Orbán Sándor segédlelkész nagy figyelmet és mély hatást kiváltó biblia magyarázata buzditott a Krisztus mellett való bizonyosságtételre. Benyhe Vilma orgona-

kíséretes szólóéneke ugyancsak mély benyomást váltott ki a közönségből, amit még jobban fokozott Tóbis István tanító hegedűszólója, aki Joob Sándor orgonakísérete mellett elsőrangú vonókezelésről és igaz átérzésről tett tanúságot. A karének magas nivóju utolsó száma után Dr. Csengődy Lajos oltári liturgiája és a Hymnus fejezte be a szépen sikerült és nagy hatást maga után hagyó vallásos estét. Ezután az Evangélium Leányegylet és Ifjuság vendégül látta az ózdi 30 tagú társaságot, kellemes hangulatot alakítva ki, este 8 órakor szálltak autójukra és távoztak el a vendégek. A két testvérgyűlés ilyen kedves és értékes találkozásán láthatóan ott lebegett az Isten áldása.

Bárki számára jó mellékkereset 100—150 pengő havonta

férfinek épügy, mint nőknek, városban és falun egyaránt. Hivatal, vagy foglalkozás nem akadály. Közzölje pontos és olvasható címét a következő címre:

Anniko H. Budapest 4. Postafiók 32.

Faiskola és Salak-utca között épülőfélben levő épület eladó.

Városi közgyűlés

volt jun. 30-án a városházán. Dr. Förster Kálmán polgármester nyitotta meg d. u. 3 órakor a Hísekegy szavaival a gyűlést, melynek első pontja a polgármester következő bejelentései voltak: Kováts József ny. városi tanácsnok haláláról emlékezik meg kegyeletes szavakkal a jelentés s az elhunyt érdemeinek jegyzőkönyvi megörökítését rendelte el. — Laczi Gyula volt községi rendőr halálát jelenti és jegyzőkönyvi megörökítését rendeli el. Mind két bejelentést állva hallgatta végig a közgyűlés.

Olay Gyula tanácsnokot közszolgálatának 30 éves jubileuma alkalmából üdvözlö, elismerve a jubilánsnak kiváló és értékes szolgálatát, nehéz munkakörében is a köztestület és közszereket megnyilvánulását. — A közgyűlés tagjai percekig ünnepelték Olay tanácsnokot, majd mindenki kézzorítással fejezte ki jókívánságait a nehéz és háládatlan munkakörben is népszerű főtitkárunknak. (E helyen említjük meg, hogy Olay Gyulát ma este bankett keretében ünnepeljük kartársai, barátai és tisztelői.)

Szántay István eltávozott képviselőtestületi tag helyébe Molnár József lakatos és szerelőmester hivatott be. — A Belügyminisztérium újabb 10.000 P. inségélyt juttatott a városnak. — Meleg köszönetet mond a közgyűlés dr. Soldos Béla főispánnak, dr. Sztranyavszky Sándor képviselőnek és dr. Baros József alispánnak az inségmunkák lehetővé tételéért. — Ezután rátért a közgyűlés az alábbi ügyek tárgyalására:

Néh. Kováts József nyug. tanácsnok temetési költségének megállapítása. (Le-

vée napirendről.) — Néh. Kováts József ny. v. tanácsnok özvegyének kérelme özvegyi nyugdíja megállapítása iránt. — Koldulás megszüntetése. (A felajánlások oly csekélyek, hogy egyelőre nem lehet megszüntetni.) — Salgótarján m. város területén országzászló felállítás. — Az építési bizottság kiegészítése. (Wiesinger Károly mérnök 1935-ig.) — Az iparostanonciskola felügyelőbizottságának újjáalakítása. (Traum Péter elnök, Kuchinka Gy., Tarnay K., Timaróczy Sándor, Dr. Tóth Mátyás, Zsiday István.) — A városi altisztek egyenruhával való ellátása. — Az ujonnan szervezett I. oszt. aljegyzői állás helyettesítés utján betöltése. (Dr. Tóth Mátyás fogalmazót helyettesítette be a közgyűlés.) — A zagyvarónai volt urbéres gazdaközösséggel kötött kőbányabérleti szerződés bemutatása. — Magyar Városok Országos Kongresszusának megkeresése a megyei városoknak a vármegye vagyonszerzési hatósága alól való kivétele tárgyában. — Polgármester jelentése a Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetsége népkonyhájának működéséről. (Lapunkban erről részletesen megemlékeztünk.) — Az állatorvos helyettesítése esetén a helyettes tiszteltdíjára szükséges költségvetési hitel biztosítása. — Dr. Brunowszky Loránd és dr. Olay Andor kisegítő orvosokkal kötött szolgálati szerződések bemutatása. — Az egészségügyi földszinti helyiségei bérletére vonatkozólag az OTI-val kötendő szerződés. — Helypénzdijszabályzat módosítása. (A tettej mentesíti a helypénzdijszabás alól a kocsirakományát q-kint fizetnek.) — Bányász-utca szabályozási tervének módosítása. — Obrist Vilmos budapesti mérnök megbízása az átépítendő Karancs-utcai hid tervezésével. — Báthori-szobor felállítás. (A honv. laktanya tisztiepülete mellett.) — Karancs-utca rendezésével kapcsolatban Tóth Gyula háztulajdonosnak fizetett kártérítés. (625 P-t fizetett a város.) — Szabályrendelet a házalókereskedésnek Salgótarján megyei város területén való eltiltásáról. — Révay Sándor kérelme a mozgóképszínház üzemvezetői szerződésének meghosszabbítása iránt. (1935-ig meghosszabbítva.) — Köztetető helyének végleges megállapítása. (Levéve napirendről, később tárgyalatik.) — Czirbesz István tűzoltóparancsnok tiszteltdíjának megállapítása. (Évi 500 P.) — Viszlai István és neje újabb szóbeli kérelme az egészséghez mögötti ingatlan megvétele iránt. — Duda Lajos kérelme a 202/1930. kgy. határozattal engedélyezett hely 100 pengős bérének mérséklése iránt. (25 P-re mérsékelve.) — A Karancs-utcai lakosok kérelme az uttest Bányász-utcatól kifelé eső szakasza burkolása iránt. (Özre vétetik munkába.) — Klubecz Pál és társai kérelme a Pécskő-utca, Fő- és Fiúmei-utca közötti szakasza szélességének csökkentése iránt. — Pobožni Győző és társai kérelme a Somlyó-utcai vízvezetéknek ingatlanaiig való meghosszabbításának engedélyezése iránt. (Elutasítva.) — Mayer Kálmán kérelme ingatlan vételár törlesztési részleteinek csökkentése iránt. (Elutasítva.) — Welzler Miksa és társai kérelme a vágóhídi díjak újabb megállapítása iránt. (Az érdekelt husiparosok az ipartestület után megkeresettek ez ügyben.) — Lipták János kérelme

Az arany jeggyűrűbe
valódiság jele van bevésve.

ASPIRIN-tabletták

is magukon viselik valódiságuk jelét: az ismert Bayer-keresztet.

Meghülés első jeleinél és fájdalomnál **ASPIRIN-TABLETTÁK**

a Forgács-utcai telkéből utca céljaira igénybe venni szándékolt területért járó kártérítés kifizetése, illetve az utca megnyitására való lemondás iránt. (Elutasítva.) — Rimaszombati-úti háztulajdonosok kérelme támfalépítési költségek mérséklése iránt. (Mérsékelte a közgyűlés a költségeket.) — Honosítási és illetőségi ügyek.

Ezzel a gazdag tárgysorozatú közgyűlés végetért.

A MUNKA.

Írta: Mátyás Dezső.

A Munka újság hasábján Olvastam egy verset: Letörlik még a magyarnak Szeméből a könnyet.

Adja Isten, hogy úgy legyen, Mint ahogy ők írják: Adják vissza a magyarnak Kárpátot s Adriát.

Legyen eggyé Magyarország, Mint volt ezer évig, Miért most is minden magyar Szíve titkon vérzik.

Zendüljön a magyar nóta, A magyarnak ajkán Isten áldj meg minden magyart, A Munka hasábján.

(Egyszerű földmunka, honvéd szerzeménye, aki minden szabad idejét versek és elbeszélések szerzésével tölti. Szerk.)

Zarándoklat. F. hó 23-án vezeli a város népét P. Réz Marián a Szentkuthoz.

Új énekkar. Városunk kulturája a napokban egy művészi új alakulattal gazdagodott. Folyó hó 2-án a reggeli szentmise és lelkes beszéd keretében avatta fel P. Marián házfőnök-plebános a ferences plebánia most megszervezett vegyes énekkarát, melyet Kiss István az egyházközség ambíciózus fiatal kántora ritka buzgósággal és nagy szakértelemmel vezet. Az új énekkar művészi előadásával a egyházi nép-ének egyöntetű harmóniáját és fejlesztését fogja előmozdítani és ezzel az értékes tevékenységével általános énekkultúránk nivóját akarja emelni és elsősorban Isten dicsőségét szolgálni.

Solymár és színészeink!

Laurisin Lajos, a kir. operaház: művésze a bányászercsélenséggel kapcsolatban azt mondta itt csütörtökön este... „a másvilágról jött az üzenet, amire felfigyelt ez a nemzet...” A világtól elzártan, 300 m. mélységben, vak sötétben borzalmasan morajló vízzuhatok, ezer és ezer köbméter földtömeg megindulása közepette az életért vívott elképzelhetetlen harcot a 9 bányász!

A heroizmus ritka példája! ... Pilisvörösvár beleidegződött a magyar sors nehéz hordozóiba s a nemzet napszámósaikak kicsiszolt lelkelete oly nemesen rezonált a 9 magyar testvér véres verejtékének hullására.

Szegények a mi színészeink s mégis külön előadást rendeznek f. hó 10-én este A térkép c. irreverent drámával, a solymári bányakatasztrófa adatainak hozzátartozói javára.

A közönség bizonyára meghozza az anyagi áldozatot is, mert lelkileg a brómlott akna lakóival ugyanis együtt szenvedett, amikor az újság és rádió útján nem volt más témája, mint az elevenen eltemetettek örjítő sorsa.

Bányavárosban élünk, különösen értékelnünk kell színészeink akcióját, mely méltó a magyar színészet hagyományos és elismert kulturművésziéhez!

Ébredjünk!

A honi ipar és mezőgazdaság pártolásának nagy kérdése mindnyájunk egyéni érdeke.

Csodálatos, hogy erre rá még nem eszmél mindenki önmagától.

Megmondotta Deák Ferenc „...amely gazdaság évente többet ad ki mint bevesz, annak előbb utóbb tönkre kell mennie.” Épen így áll a nemzetek sorsa is.

„Nem lehet felejtetni, hogy csak ott lehet nemzeti jólétre számítani, ahol a földművelés, műipar és nagykereskedés egymás mellett virágoznak.”

A gazdasági gondolkodás hiánya a magyar társadalmat szinte végzettszerűen szegényíti el és ha idejében észre nem térünk, elpusztulunk. Ez egy egészen speciálisan magyar betegség. Ebben a nagy gazdasági világháborúban először is a mi kis nemzetünk fog elvérzeni ha idejében fel nem ébredünk.

A magyar társadalmunk ezen gazdasági tájékozatlansága az okozója, hogy nem vagyunk tisztában a honi ipar és mezőgazdaság pártolásának fontosságával és saját személyünkre kiható létfenntartó szükségességével.

Ma már ez nem csupán munkáskérdés, de jelenti a diplomás ifjúság elhelyezkedési lehetőségét is.

Hogy hová vezet külföld-imádatunk mutatja például, amit a sajtóban néhány hét előtt megdöbbenéssel olvashattunk és okulhattunk volna belőle.

15.000 munkanélküli magyar szabó felajdulásáról volt szó abban, akik azzal fenyegetődztek, hogy nyilvánosságra hozzák azon magyar urak neveit, akik még ma is külföldön csináltatják ruháikat és még cipőiket is onnan hozatják. Azóta szaklapjokban közölték is.

Azután nemsokára az iparos nagygyűlésen esett szó 30.000 munkanélküli iparos szomorú sorsáról, ami családtagjaikkal együtt 50.000 kényérnélküli lélek küzdelmes vergődését jelenti. És ez mind a magyar társadalom bűne.

Vannak akik tetőtől talpig külföldi gyártmányt hordanak mitsem törődve Hazánk sorsával. Nem gondolnak arra sem, hogy saját egyéni érdekük ellen is vétenek ezzel.

Ki van mutatva, hogy a férfi keresményének körülbelül 80 „át a nő költi el. Ezért a magyar ipar és mezőgazdaság pártolásának nagy kérdése jó részben a nők vállaira nehezu.

Ki tagadhatná, hogy kátyuba jutott a világ szekere. Ne firtassuk kik vezették oda. A magyar nők a multban is a nagy történelmi időkben is mindig megállították helyüket. Ezt a gazdasági háborút is becsülettel megvívni ők vannak hivatva.

Magyar Nők! tegyük össze erőnket és dolgozzunk Hazánk megmentéséért, gyermekeink jobb léteért, szegény munkanélküli munkástestvéreink mindennapi kenyéréért.

Minden fillér, amit idegen áruért adunk ki, egy vércsepp a nemzet testéből és így vérzik el ez az ország.

Szeretjük és tiszteljük Mussolinit, tanuljunk is hát tőle. Ez a hazáját izzóan szerető lélek azt mondja: „Aki olyan külföldi áruért ad ki pénzt, amit itthon is elő tudunk állítani, hazaáruló és mint ilyen fogunk vele elbánni.”

Nekünk is meg kell az olyanokat bélyegeznünk és ki kell közönsíteni a társadalmi megbecsülésből. Szép szóval és kéréssel az ilyenekre hatni nem lehet. Ébredjünk és használjuk ki az áldott magyar föld termelési lehetőségeit, a tehetséges magyar kéz munkáit, melyek az egész világon megbecsülésben részesülnek, csak mi nem akarjuk felismerni.

Aki képes felfogni ennek jelentőségét, vegyen magának annyi fáradságot, hogy hirdesse is azt.

Mi magyar nők kiléptünk a küzdőterre, hívjuk és várjuk a segítő társakat. A Magyar Nők Honi Ipar és Mezőgazdaság Pártolási Fogalmi Mozgalomnak védőbázisa Anna Királyi Hercegszszony, vezetője irsai Szabó Tiborné, Budapest, IX. gróf Haller utca 20. II. 5. ahová fogadalmi levekért fordulni lehet, ahol a csatlakozást bejelenteni kérjük. A mozgalom sem most, sem a jövőben senkinek sem kerül egy fillérébe sem.

Csak magyar árut vásároljunk! Ébredjünk, amíg nem késő.

Eladók. A gimnázium osztályában használt tankönyvek olcsó áron eladók. Cím a kiadóban.

K Ö Z G A Z D A S Á G.

Mezőgazdasági és ipari hírek

(A m. kir. Külkereskedelmi Hivatal közleményei.)

A Kávétermelés válsága Braziliában. A kávéültetvényesek részéről azt az indítványt tették a tultermelés megszüntetésére, hogy 2.6 milliárd kávébokr felét semmisítsék meg. Az ültetvényesek minden bokr után 500 reist kapnának, úgyhogy a kávéprobléma így egyszeri 650.000 contos állami szubvencióval egyszer és mindenkorra megoldást nyerne. Az így fenmaradó 15 millió zsákot számláló kávétermés könnyen táplálna piacot.

Balassagyarmaton az utóbbi napok csapadéka a vetéseket megjavította úgy, hogy amennyiben az érés továbbra is kedvező körülmények között történik, jó közepes termés várható.

Salgótarjánban elegendő eső és némileg melegebb időjárás igen kedvezően befolyásolta a növényzet fejlődését. Terméskilátások javultak.

Selypen. a repce és a biborhere learatva, cséplése a napokban kezdődik. Kedvező időjárás esetén a rozs aratás e héten megkezdődik. A munkálatokat a sok esőzés hátráltatja. Kilátás jó közepes. Buzában, árpában jó termés várható. A sok eső miatt úgy a burgonya, mint a tengeri szépen javult és kedvező időjárás esetén jó termés várható. A takarmány második kaszálása is jobb eredményt ígér az elsőnél.

Szécsényben az állandó hűvös időjárás következtében az aratás késik. A vetések állása gyenge közepesnek mutatkozik.

Szécsényben a gabonapiacra a kereslet gyenge, jóllehet még vannak értékesítésre váró tételek. Árak: buza 11. rozs 5. árpa 7. morzsolt tengeri 8. pengő q-kint.

Miskolcon szintén csak tengeri kerül nagyobb mennyiségben piacra. Árak: buza 11. 12, rozs 5.50 - 6.50, árpa 7.50 - 8, tengeri 8 pengő q-kint.

„BÁNYÁSZÉLET”

a címe annak a zenés színműnek, amelyet Kossik István bányatisztv. és Vadász Bertalan gimn. tanár írnak. Ebből a készülő szindarabból mutatott be mult pénteken a bányatársulati zenekar Vadász tanár dirigálásával 2 részletet: a III. felvonásból: „Törpék jelenetét” és a II. felvonásból: „Lenke belépőjét”. A zenepóba nem a nyilvánosság előtt, de sok jóbarát és zenekedvelő jelent meg ezalkalomból a bányakaszinóban. Vadász tanár rövid ismertetése után felcsendült a törpék jelenetének zenéi része. A lassan camniogó, terheket cipelő, bányászoknak segítő kis törpék mozgásait lelki szemünk elé varázsolta a művészes, kifejező, érdekes zene. Mintha nem is kisért zene volna, oly értékes volt e mű, melynek minden része kifejezte a törpékről alkotott elképzeléseinket. — A „Lenke belépője” már a vidám, fiatal szívnek csapongó jókedvét, ábrándos derűjét adta vissza, lelünkben is vídamságot fakasztva.

A jelenlevők lelkes elismerése megújraza a próbának szánt előadást. A készülő darabban a szöveget Kossik István írja, aki Selmechányán született s ott élte diákezeit is, kiváló ismerője a régi bányászok romantikus világának, szokásainak, lakóinak. Fantáziájában a szövegnek és kísérő zenének hallatára meglevenedik majd a bányák népének misztikus és nehéz élete, megismerjük a föld alatt élők meleg szívét, közelebb jönnek majd hozzánk a szelid, halkszavú bányászok s elfoglalják az őket megillető helyet a társadalomban, mely őket mindig becsülte. — Kossik István kedves selmeci szellemes tréfákat olvasott még fel pompás stílusban, jóízű humorral. A közönség hosszas tapssal köszönte meg a városunkban stilszerű törekvések nemes termékeit s a zenés színmű dalainak szövegíróját Traum László joghallgatót is együtt ünnepelte Vadász és Kossik szerzőkkel együtt, akiknek a műve nagy szolgálatot fog tenni elhanyagolt bányairodalmunknak is.

Tűzoltótanfolyam. F. hó 3-án vette kezdetét a városunkban elhelyezett kerületi tűzoltótanfolyam, amelyet Halmosy Andor vm. tűzrendészeti felügyelő, volt salgótarjáni szolgabíró vezet. Megnyitó előadásában lelkes szavakkal hívta fel a 36 hallgató figyelmét az ügy fontosságára, azon nemes hivatásra, amelyre mint tűzoltók vállalkoztak, szeretné, hogy a 2 hetes tanfolyam fáradságos munkája oly eredménnyel végződne, hogy a tanfolyamnak városunkban való megrendezése a jövőben is biztosítható legyen. Résztvevő a tanfolyamon dr. Lukács Zoltán Pest vm. tűzr. felügyelője, mint ellenőr, továbbá dr. Kovács vármegyei tiszt főorvosa, mint az első segély-nyújtás előadója.

A 25. gy. ezred emlékművének leplezése egy éves évfordulóhoz ért. Mult számunkban megemlékeztünk erről. Ezen évfordulón a volt 25-ösök József főherceghez az alábbi táviratot intézték: A 25-ös emlékmű leplezésének egy éves évfordulóján hódolatteljes tisztelettel gondolkodik kir. fenségedre a volt 25-ösök. — József főherceg az alábbi megleghangú táviratban válaszolt az üdvözlésre: Megemlékezésükért halás köszönet, meleg ragaszkodással üdvözlöm a 25-ös bajtársakat. József fhg.

PREMIERE.

Julius 1-én és 2-án került bemutatóra Kruntorád Imre bányatisztviselő, lapunk munkatársának énekes és táncos daljátéka a „Csak azért is.”

A darab meséje a következő: Legénybucst tart a kis város duhajkodó gyógyszerésze, mert másnap eljegyzi magát a városka legszebb leányával. — A mulatozó társaság megismerkedik a lo-kálba tévedt idegen mérnökkel, aki együtt mulat velük, majd a gyógyszerész éjjeli zenét akar adni leendő menyasszonyának, de az idegen mérnök viszi el a cigányt a legszebb leány ablaka alá, akiknek 3 évvel előbb házasságot ígért. — A II. felvonásban felhangzik a szerenád, amely álmából zavarja fel a leányt, aki a nótá régi szerelmest juttatja eszébe, aki miatt erős szóváltása támad nevelő nagynénjével, aki az ábrándozó leányt a gyógyszeressel akarja eljegyezteni. — Váratlanul megjelenik a házban a kora hajnali órákban a mérnök, aki megdöbbenve értesül a leány és gyógyszerész leendő eljegyzéséről. — Azonban a gyógyszerész énekesnő kedvese megjelenik a menyasszonyjelölt előtt s elmondja, hogy évek óta hűséggel kitartott a gyógyszerész mellett, aki most ok nélkül el akarja hagyni. A zavaros helyzet így oldódik meg, mert a mérnök eljegyzi a városka szép leányát s a gyógyszerész pedig a fővárosi énekesnőt. —

A két felvonásos daljáték életből vett példát vetít a közönség elé. Az I. felvonásban kissé vontatottan indul el a darab, de aztán a változatos cselekmények zuhataga perog az ügyesen díszített színpadon, amelynek lámpái elé sokszor viharos taps hívja vissza a lelkes játékosokat. —

A cigányzenével mulató társaság változatos nótái, az utolsó pillanatban megjelenő énekesnő táncjelenete a társaság egyik idős agglégény tagjával, majd a hajnali szerenádra felébredő és világosságot gyújtó menyasszony tiszta, ideális szerelme, az igazságos végkifejlet, a gyönyörködtetés, a derű, kacagás és busulás érzelmét változtatja a szívekben. A szerző nem vadászik olcsó hatásokra, megmarad a duhajkodó vőlegény jelölt is az erkölcsi kötelezettség határain belül, s a hosszú ideig nem jelentkező, de tanulmányai miatt késlekedő mérnök is beválthatja ígértét, amit a leánnyal kölcsönösen tettek egymásnak. A választékos nyelvezet, a rövid darab dacára is sok cselekmény, a sok új dal és táncszöveg nagy sikert hoztak Kruntorád Imre ezen első nyilvános szerzeményének, amelyért a nagy és előkelő közönség többször hívta lámpák elé őt és szünni nem akaró tappsal honorálta irodalmi törekvéseit és adott impulzust ezirányu további munkálkodásához.

A közönség sajnálattal vette tudomásul, hogy Kiszely Gyula a kiváló zeneszerző nem jelenhetett meg az előadáson, mert a szó nemes értelmében vett modern zenének remek productumaiért akkor személyesen kapta volna meg a zúfolt terem viharos tapsaiban a hálás elismerést.

A színesnek kivétel nélkül tudásuk legjavát nyújtották s a sikerben egyformán osztoztak a kiváló szerzőkkel, akiknek ezuton is gratulálunk!

Színház. Szombaton és vasárnap színpadon Kruntorád Imre operettje a „Csak azért is”, amiről lapunk más helyen emlékeztünk meg. Hétfőn és kedden kitűnő szereposztásban került színpad a „Timósa” Gellért Lajos nagysikerű zenés életképe. Mindkét estén zúfólásig megtöltötte a közönség a színház termét, amelyet kitűnő színészeink meg is érdemeltek. A darabban elsőhelyen kell kiemelnünk Radoné Inom alakítását, a Sára szerepében, amelyben oly művészi játekok produkált, hogy fővárosi vonatkozásban is első helyen megállta volna a helyét. Igen jó alakítást láttunk Rudó László „Reb Maíse” szerepében. Külön kell kiemelnünk Tanayt, aki a cimszerűen olyan hatást ért el, hogy a közönség szeméből kicsalta a könnyeket drámai játékkal. Jó alakítást nyújtott Harsányi, aki groteszk mozdulataival és játékkal könnyekig megkacagította a közönséget. Jó volt még Perényi, Török Sári, Gyürky Rózi, Kóródi. Az egész együttes játéka meglehetősen változatos. Szerdán Szivácssy Tusi és Tanay Emil jutalomjátékuk a „Cirkusz hercegnő” került színpad. Bizony a két kitűnő erő megérdemelt volna egy telt házat. Ugy találjuk, hogy az időpont lett rosszul megválasztva és ez volt az oka annak, hogy a megköszöntött kevesebben voltak. A darabban, úgy Szilvássy, mint Tanay a legjobbat nyújtották, igen jó volt Vitt Böske, Harsányi, s az együttes. Csütörtökön élvezetes művészi estben volt részünk. Lauris Lajos a M. Kir. Operaház művésze vendégszerelése mellett került színpad a „Cigánybáró” Strausz János világhírű operettje. A színháztermet zúfólásig megtöltötte a közönség és rengeteg taps hívta lámpák elé a nagy művészt. Kitűnő hangjaival és közvetlen játékkal magával ragadta a közönséget. Igen jó alakítást nyújtott Szilvássy Tusi, aki oly szépen énekelt, hogy méltó partnere volt a nagy művészeknek. Igen jó volt Török Sári, Dénes Manci, Radó László. Külön kell kiemelnünk Török Sarit és Harsányi Ferit az ügyes táncokért. Szombaton és vasárnap a „Kadétszerelm” került színpad. Hétfőn került színpad a „Térkép” jótékony célú előadás keretében, amelyről lapunk külön emlékezik meg.

A salgótarjáni kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság.

234 1933. úsz.

Árverési hirdetmény-kivonat

Viczián János (trecksó) szupataki lakos végrehajtónak Kocsis József és neje sz. Bihari Róza végrehajtást szenvedők ellen indított végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság a végrehajtó kérelme következtében az 1881 LX t.c. 144, 146 és 147 §§, valamint az 5610-1931 és 35.000-1931 M. E. szu. rendeletke értelmében elrendeli a végrehajtási árverést 165.34 ar. P tőkekövetelés, ennek 1931 évi szeptember hó 15. napjától járó 8 százaléka kamata, 282.30 ar. P eddig megállapított per és végrehajtási és az árverési kérvényért ezuttal megállapított 25 P költség behajtása végett.

A salgótarjáni kir. járásbírósg területén lévő Szupatak községben fekvő s a szupataki 9 szu. tjkönyvben A I 1 sor, 64 hrszám alatt foglalt ház, udvar és kert ingatlanból Kocsis József és neje sz. Bihari Róza nevében álló B 31-32 alatti illetőségre 580 P kiküldési árban,

mely ingatlan illetősége Viczián János végrehajtó érdekében 550 P vételárnál alacsonyabb áron alul el nem adható, továbbá az u. ott 93 szu. tjkönyvben A I 2-7 sor, 170, 234, 299, 476, 604 hrszám alatt foglalt s B 5-6 sorsszám szerint Kocsis József és neje sz. Bihari Róza végrehajtást szenvedett nevében álló „szántó és rét” ingatlanra és a hozzátartozó erdő és legelő illetőségre 440 P kiküldési árban,

mely ingatlan Viczián János (trecksó) végrehajtó érdekében 550 P vételárnál alacsonyabb áron alul el nem adható.

Az u. ott 93 szu. tjkönyvben A II 1-b sor, 351, 447, 402, 531, 665 és 763 hrsz. alatt foglalt és B 5-6 sorsszám szerint Kocsis József és neje sz. Bihari Róza nevében álló „szántó és rét” ingatlanra 307.50 P kiküldési árban,

mely ingatlan Viczián János (trecksó) végrehajtó érdekében 550 P vételárnál alacsonyabb áron alul el nem adható.

Az u. ott 58 szu. tjkönyvben A-1-5 sor 780, 800, 815, 835 és 855 hrszám alatt foglalt s a tervezetben egy összefüggő egészet képező „szőlő” ingatlanból a B 30-31 sorsz. szerint, Kocsis József és neje Bihari Róza végrehajtást szenvedett nevében álló illetőségre 19 P kiküldési árban,

mely ingatlan illetősége Viczián János (trecksó) végrehajtó érdekében 550 P vételárnál alacsonyabb áron alul el nem adható.

Az u. ott 31 s. u. tjkönyvben A-1-3 sorsz. 75 a 857 és 858 hrsz. alatt felvett egy összefüggő egészet képező közös erdő és legelő illetőségéből a B 252 és 253 sorsszám szerint Kocsis József és neje sz. Bihari Róza nevében álló jutalekora 10 P vételárnál alacsonyabb áron alul el nem adható.

A telekkönyvi hatóság az árverésnek Szupatak községhez tartozó megmaradt 1933. évi július hó 14. napjának délelőtt 10 óráját tűzi ki.

Az árverési szándékozók kötelesek bantapenzul a kiküldési ár 10 százalékát készpénzben, vagy az 1881 LX t.c. 42. §-ában meghatározott árfolyammal számított, óvadékképes értékpapíroban a kiküldöttlét letenni, vagy a bantapenznek előleges bírói letétbe helyezéséről kiállított letéti elismervényt a kiküldöttnek átadni és az árverési feltételeket aláírni (1881 LX t.c. 147, 150, 170, §§. 1908 t.c. 21 §).

Az aki az ingatlanért a kiküldési áránál magasabb ígértet tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kiküldési ár százalékát megállapított bantapenzát az általa ígért ár ugyanannyi százalékáig kiegyesíteni.

Salgótarján, 1933. évi márc. hó 5. napján. Zelenka a. k. kir. jb. elnök. A kiadmány hitelül: Camor Mátyás kir. tkvvezető.

A postával szemben, Kassai sor 28 sz. házban két szoba konyha kiadó.

Közgyűlés. „A Munka” alkalmi egyesülés f. hó 12-én (szerdán) este 6 órakor tartja évi r. közgyűlését a város-háza tanácstermében. Az érdekelteket ezuton is meghívja a végrehajtó bizottság.

